

Industrins varuproduktion 2009

Industrins produktion av varor och tjänster

Production of commodities and industrial services 2009

I korta drag

2009 – Finanskrisens år

Den kraftiga nedgången som avslutade året 2008 fortsatte under hela 2009. Industriproduktionen minskade, mätt i löpande priser med 18,4 procent och uppgick totalt till 1 362 miljarder kronor 2009. Det är 308 miljarder kronor mindre än 2008.

Producentpriserna inom industribranscherna steg mellan 2008 och 2009 med 1,2 procent, vilket innebär att produktionsvolymen minskade med 19,4 procent.

För jämförelse kan man titta på förädlingsvärdet i fasta priser (enligt nationalräkenskaperna). Utvecklingen av förädlingsvärdet gav en minskning av industriproduktionen med 18,0 procent år 2009 jämfört med året innan. Motsvarande värde för 2008 var en minskning med 5,5 procent.

Antalet arbetade timmar inom industrin minskade med 11,4 procent från föregående år och hamnade på 1 129 miljoner. I samband med ett minskat förädlingsvärde innebär detta att produktiviteten inom tillverkningsindustrin sjönk med 7,4 procent under 2009.

Nedgången av industriproduktionen i löpande priser under 2009 omfattade 67 av 90 varugrupper på grov nivå (kapitelnivån av KN). Den största varugruppen på kapitelnivå under 2009 var *Kärnreaktorer, ångpannor, maskiner etc.* (kapitel 84). Varuproduktionen i denna produktgrupp uppgick till 163 miljarder kronor, vilket är en minskning med 26,9 procent sedan 2008. Den näst största varugruppen var *Elektriska maskiner och apparater* (kapitel 85) som gick om fordonstillverkningen i produktionsvärde. Detta efter att produktionsvärdet minskat med 14,5 procent till 117 miljarder kronor samtidigt som produktionsvärdet för fordonstillverkningen minskade med 42,6 procent till 108 miljarder kronor. Beloppsmässigt sett var det också fordonstillverkningen som minskade mest i produktionsvärde av alla varugrupper. *Fordon* (kapitel 87) tappade 79,7 miljarder kronor jämfört med 2008 års produktionsvärde. Den varugrupp som hade den beloppsmässigt största ökningen av produktionsvärde för 2009 var *Farmaceutiska produkter* (kapitel 30) som ökade med 11,9 miljarder kronor.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Birgitta Strömberg, SCB, tfn 019-17 64 51, birgitta.stromberg@scb.se
Marcus Lundgren, SCB, tfn 019- 17 69 18, marcus.lundgren@scb.se
Petra Wallman, SCB, tfn 019-17 64 56, petra.wallman@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-3548 Serie NV Näringsverksamhet – NV 19 SM 1101. Utkom den 31 januari 2011.
URN:NBN:SE:SCB-2011-NV19SM1101_pdf
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
2009 – Finanskrisens år	3
De största varugrupperna på kapitelnivå	5
Redovisning av kvantiteter på 8-siffernivå	6
Varuproduktion, import och export	8
Varuproduktionen i EU-perspektiv	8
Tabeller	10
Tabell 1. Varor på kapitelnivå 2004-2009, miljoner SEK	10
Fakta om statistiken	13
Detta omfattar statistiken	13
Definitioner och förklaringar	13
Så görs statistiken	15
Statistikens tillförlitlighet	16
Bra att veta	16
Annan statistik	16
Publicering och spridning	16
Uppdrag	17
Primärmaterial	17
In English	18
Summary	18
2009 – The year of the financial crisis	18
Facts about the survey	18
List of tables	19
List of terms	19

Statistiken med kommentarer

2009 – Finanskrisens år

Den kraftiga nedgången som avslutade året 2008 fortsatte under hela 2009. Industriproduktionen minskade, mätt i löpande priser med 18,4 procent och uppgick totalt till 1 362 miljarder konor 2009. Det är 308 miljarder kronor mindre än 2008 (se avsnittet *Detta omfattar statistiken, sidan 13, för information om vad industriverksamheten omfattar*).

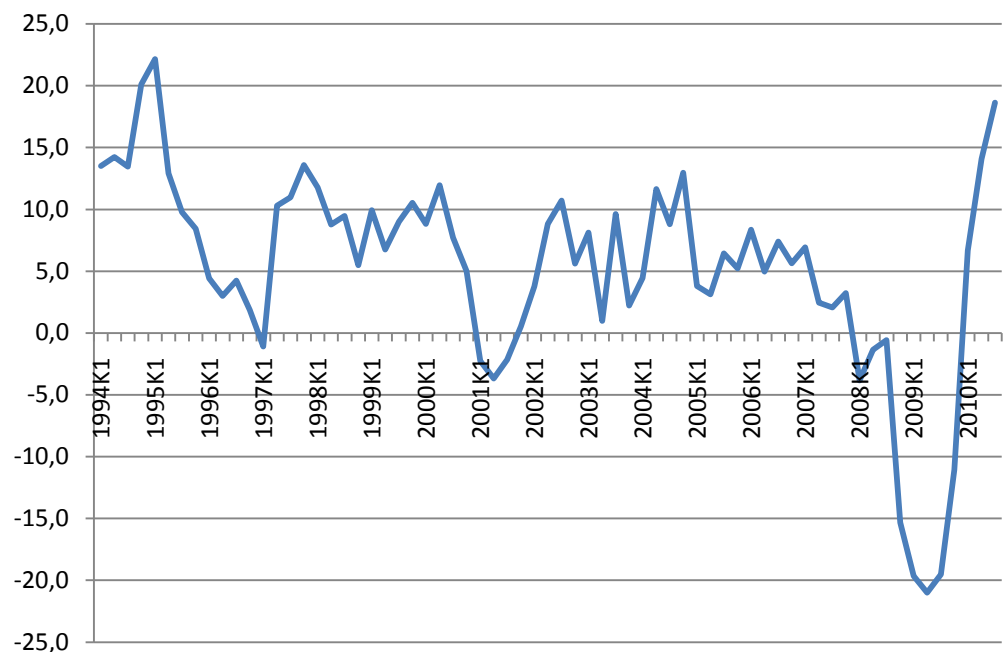
Producentpriserna inom industribranscherna steg mellan 2008 och 2009 med 1,2 procent (enligt producentprisindex¹), vilket innebär att produktionsvolymen minskade med 19,4 procent.

För jämförelse kan man titta på förädlingsvärdet i fasta priser (enligt nationalräkenskaper²). Utvecklingen av förädlingsvärdet gav en minskning av industriproduktionen med 18,0 procent år 2009 jämfört med året innan. Motsvarande värde för 2008 var en minskning med 5,5 procent.

Under 2010 har konjunkturen för tillverkningsindustrin återhämtat sig och under de tre första kvartalen 2010 jämfört med motsvarande kvartal 2009 har förädlingsvärdevolymens utveckling stigit från 6,7 procent första kvartalet till 18,6 procent tredje kvartalet.

Förädlingsvärdevolymens utveckling i procent för tillverkningsindustrin, SNI2002 10-37, 1994-2010

Value added change for the manufacturing sector, NACE rev 1.1 10-37, 1994-2010

Källa: Statistiska centralbyrån; Nationalräkenskaper.

¹Producentprisindex:

<http://www.ssd.scb.se/databaser/makro/MainTable.asp?yp=bergman&xu=scb&omradekod=PR&omradetext=Priser+och+konsumtion&lang=1>

²Nationalräkenskaper:

<http://www.ssd.scb.se/databaser/makro/MainTable.asp?yp=bergman&xu=scb&omradekod=NR&omradetext=Nationalr%E4kenskaper&lang=1>

I ovanstående diagram visas förädlingsvärdevolymens utveckling för tillverkningsindustrin för åren 1994-2010. Förädlingsvärdet ökade med över 10 procent årligen 1993-1995 för att sedan visa en betydligt måttligare förändring 1996 (cirka 3 procent). De stora ökningarna av förädlingsvärdevolymen i mitten på 1990-talet berodde till stor del på den depreciering av kronan som skedde efter övergången till rörlig växelkurs. Deprecieringen ledde till att tillverkningsindustrin fick stora fördelar på exportmarknaden. Därefter följde några år med ökning av förädlingsvärdevolymen för tillverkningsindustrin på cirka 8-9 procent.

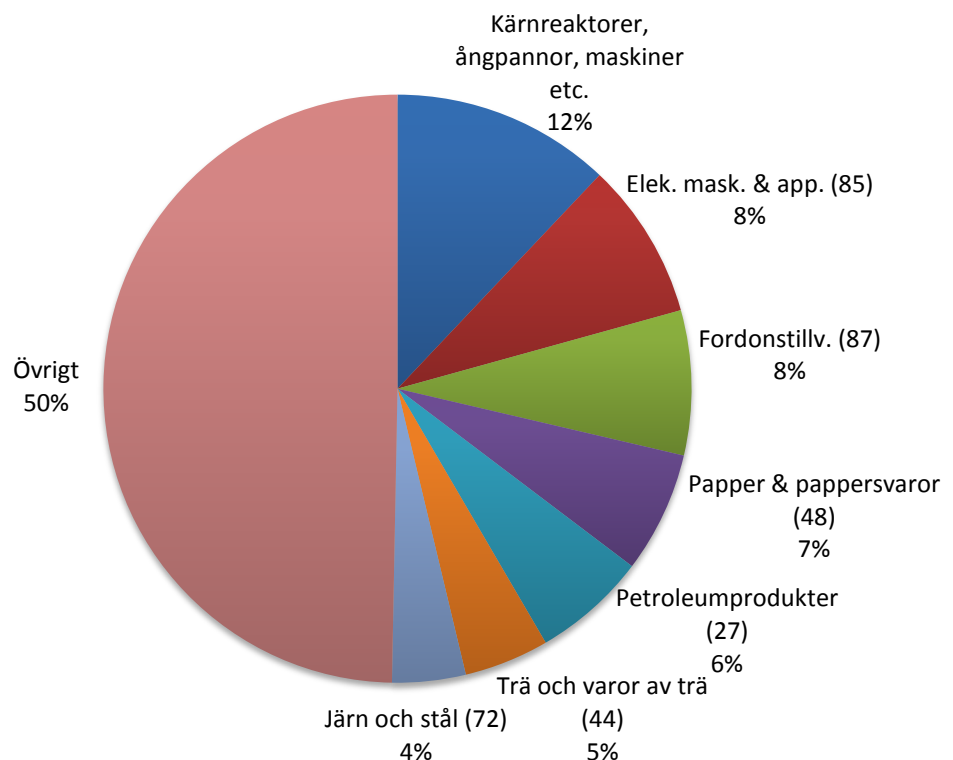
I början av 2000-talet sjönk förädlingsvärdevolymen inom tillverkningsindustrin i samband med att den så kallade IT-bubblan sprack. Mellan 2000 och 2007 har den genomsnittliga utvecklingen i förädlingsvärdevolymen varit 5,7 procent alltså betydligt lägre än den utvecklingstakt som var under 90-talet.

Nedgången av industriproduktionen i löpande priser under 2009 omfattade 67 av 90 varugrupper på grov nivå (kapitelnivån av KN). Det vill säga nästan tre fjärdedelar. Den varugrupp som beloppsmässigt minskade mest i produktionsvärde var *Fordon* som tappade 79,7 miljarder jämfört med 2008 års produktionsvärde. Andra varugrupper som hade stora minskningar i produktionsvärde var *Kärnreaktorer, ångpannor, maskiner etc.* (-60,1 miljarder), *Järn och stål* (-39,6 miljarder), *Petroleumprodukter* (-24,3 miljarder) samt *Elektriska maskiner och apparater* (-19,8 miljarder). Den varugrupp som hade den beloppsmässigt största ökningen av produktionsvärde för 2009 var *Farmaceutiska produkter* som ökade med 11,9 miljarder kronor.

I diagrammet nedan visas andelen av det totala produktionsvärdet uppdelat på de sju största varugrupperna på kapitelnivån av KN. Som man kan se i diagrammet kommer hälften av landets industriproduktion från dessa sju varugrupper. De största grupperna är *Kärnreaktorer, ångpannor, maskiner etc.* och *Elektriska maskiner och apparater* med 12 respektive 8 procent av den totala industriproduktionen.

Produktionsvärdet uppdelat på varugrupper på kapitelnivån, 2009

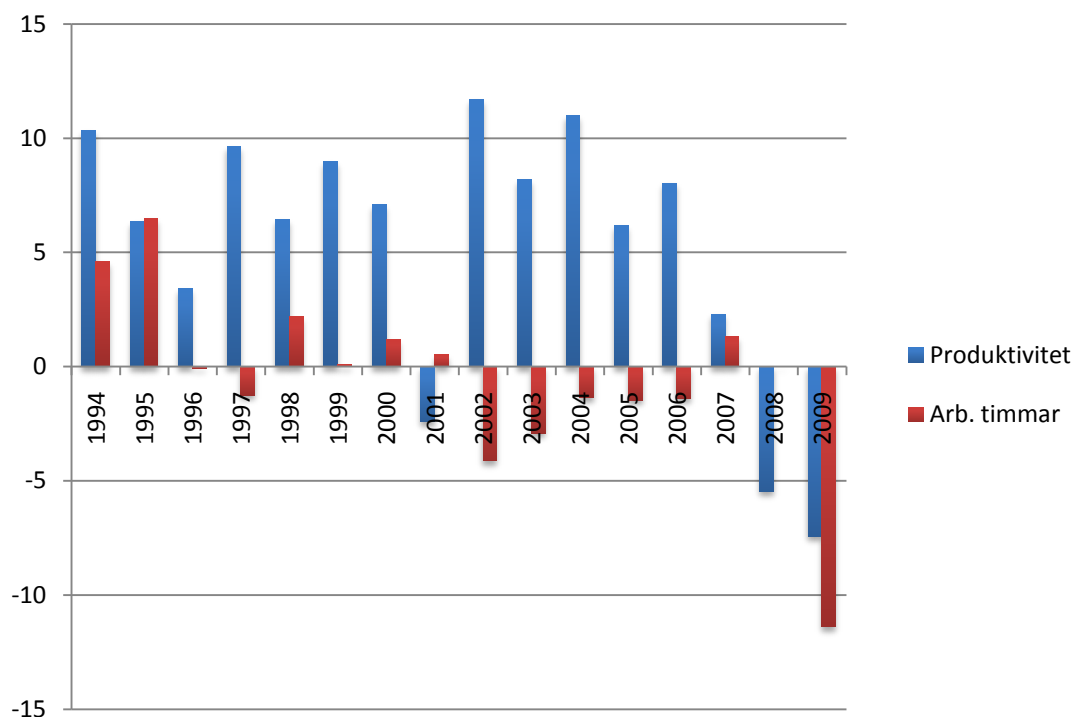
Production value divided into product groups CN 2, 2009

Antalet arbetade timmar inom tillverkningsindustrin hade en topp 2001 med 1 400 miljoner timmar (enligt nationalräkenskaperna). Antalet arbetade timmar inom industrin har sedan kontinuerligt minskat från 2001 till 2006 med i genomsnitt 2,2 procent per år för att sedan öka något under 2007 och förbli oförändrat 2008. 2009 sjönk antalet arbetade timmar med 11,4 procent till 1 129 miljoner timmar. I samband med ett minskat förädlingsvärde innebär detta att produktiviteten inom tillverkningsindustrin sjönk 2009, för andra året i rad. Produktiviteten minskade med 7,4 procent från föregående år. Detta är också betydligt sämre än den genomsnittliga årliga produktivitetsutvecklingen inom tillverkningsindustrin som mellan 1993 och 2007 uppgått till +6,9 procent. Med produktivitet avses förädlingsvärde per arbetad timma.

Utvecklingen av produktivitet och arbetade timmar i procent för tillverkningsindustrin, SNI2002 10-37, 1994-2009

Change in productivity and hours worked for the manufacturing sector, NACE rev 1.1 10-37, 1994-2009

Källa: Statistiska centralbyrån; Nationalräkenskaper.

De största varugrupperna på kapitelnivå

Den största varugruppen på kapitelnivå (2-siffer KN) var under 2009 *Kärnreaktorer, ångpannor, maskiner etc.* (kapitel 84). Varuproduktionen i denna produktgrupp uppgick till 163 miljarder kronor, vilket är en minskning med 26,9 procent sedan 2008. Andraplatsen intas av *Elektriska maskiner och apparater* (kapitel 85) som under 2009 minskade med 14,5 procent i produktionsvärde och landade på ett totalt produktionsvärde på 117 miljarder. Varugruppen gick därmed om fordonstillverkningen i produktionsvärde. Vad gäller fordonstillverkningen så är *Delar och tillbehör till motorfordon* (8708) den fortsatt största undergruppen, följt av *Personbilar* (8703). De undergrupper som minskade mest under året var *Traktorer* (8701) (-59 procent) och *Motorfordon för godsbefordran* (8704) (-59 procent). Beloppsmässigt var det *Delar och tillbehör till motorfordon* som minskade mest (-29,4 miljarder).

Produktionsvärdet 2008-2009 för de 10 värdemässigt största varugrupperna, miljoner SEK (exkl. industriella tjänster)

Production values 2008-2009 for the 10 groups of commodities with the largest values, SEK million (industrial services not included)

Kapitel	Beskrivning	2008	2009	Förändring i procent
84	Kärnreaktorer, ångpannor, maskiner, apparater och mekaniska redskap; delar till sådana varor	223 093	162 970	-26,9
85	Elektriska maskiner och apparater, elektrisk materiel samt delar till sådana varor; apparater för inspelning eller återgivning av ljud, apparater för inspelning eller återgivning av bilder och ljud för television samt delar och tillbehör till sådana apparater	136 591	116 767	-14,5
87	Fordon, andra än rullande järnvägs- eller spårvägs-materiel, samt delar och tillbehör till fordon	187 192	107 542	-42,6
48	Papper och papp; varor av pappersmassa, papper eller papp	92 472	89 976	-2,7
27	Mineraliska bränslen, mineraloljor och destillationsprodukter av dessa; bituminösa ämnen; mineralvaxer	109 250	84 903	-22,3
44	Trä och varor av trä; träkol	67 785	63 131	-6,9
72	Järn och stål	94 184	54 556	-42,1
30	Farmaceutiska produkter	41 219	53 140	28,9
39	Plaster och plastvaror	43 638	38 270	-12,3
94	Möbler; sängkläder, madrasser, resårbottnar till sängar, kuddar och liknande stoppade inredningsartiklar; belysningsarmatur och andra belysningsartiklar, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans; ljusskyltar, namnplåtar med belysning, o.d.; monterade eller monteringsfärdiga byggnader	50 020	37 973	-24,1

Redovisning av kvantiteter på 8-siffernivå

Uppgifter om kvantiteter redovisas endast på den finaste nivån, dvs. 8-siffernivå, av KN. Anledningen till detta är att det inom en varugrupp på grövre nivå kan finnas olika måttenheter. I Sveriges statistiska databaser (SSD) kan värden och kvantiteter erhållas för uppgifter på 8-siffernivå från årgång 1996 till och med årgång 2009. I tabellen nedan visas exempel på några stora varugrupper samt uppgifter om produktionsvärden och kvantiteter för dessa varor.

Produktionsvärdet för varugruppen *Värmeväxlare* minskade med 27 procent mellan 2008 och 2009. Den sålda kvantiteten minskade med 24 procent för samma period. Detta innebär att producentpriset för denna varugrupp minskade något under året.

Exempel på varugrupper där producentpriserna har ökat är *Fönster* och *Rostat kaffe*. Den sålda kvantiteten för varugruppen *Fönster* minskade med 27 procent mellan 2008 och 2009 samtidigt som produktionsvärdet minskade med 14 procent. Den sålda kvantiteten för varugruppen *Rostat kaffe* minskade med 10 procent samtidigt som produktionsvärdet var oförändrat.

Varugruppen *Mjök och grädde med fetthalt mellan 1 och 3 viktprocent* hade i stort sett oförändrade värden både vad gäller produktionsvärde och kvantitet.

Värden, kvantiteter och utveckling för några stora varugrupper 2008-2009, miljoner SEK

Values, quantities and trend for some large commodities 2008-2009, SEK million

KN-nr.	Beskrivning	Enhet	Värde 2008	Värde 2009	Förändring i procent	Kvantitet 2008	Kvantitet 2009	Förändring i procent
44071093	Virke av furu "Pinus sylvestris L.", m3 sågat eller kluvet i längdriktning- en eller skuret eller svarvat till skivor, med en tjocklek av > 6 mm (exkl. hyvlat, slipat eller längdskarvat samt virke för fram- ställning av blyertspennor och andra typer av pennor som är infattade i trä; virke med en längd av <= 125 mm och en tjocklek av < 12,5 mm)		12 457	11 771	-6	7 287 236	7 051 005	-3
48010000	Tidningspapper i rullar eller ark enligt anmärkningar nr 4 i detta kapitel, obelagda och obestruk- na, i rullar med en bredd av > 36 cm eller i kvadratiske eller rek- tangulära ark hos vilka, i ovikt skick, den ena sidan är > 36 cm och den andra sidan > 15 cm	ton	11 207	10 506	-6	2 449 294	2 200 084	-10
19059030	Bröd, utan tillsats av honung, ägg, ost eller frukt och innehåll- ande i torrt tillstånd av <= 5 viktprocent socker och av <= 5 viktprocent fett	ton	9 748	9 395	-4	512 955	526 052	3
84195000	Värmeväxlare (exkl. genom- strömnings- eller förrådsvarm- vattenberedare och värmepan- nor, ångkondensatorer, luftvär- mare, economisers e.d.)	st	8 037	5 837	-27	7 131 668	5 443 752	-24
02012090	Styckat kött av nötkreatur eller andra oxdjur, färskt eller kylt (exkl. hela och halva slaktkrop- par, kompenserade kvartsparter, fram- och bakkvartsparter)	ton	4 573	4 529	-1	85 264	83 592	-2
48191000	Kartonger, askar och lådor av wellpapp	ton	4 845	4 406	-9	376 028	356 899	-5
04012011	Mjölk och grädde, inte koncent- rerade och inte försatta med socker eller annat sötningsme- del, med en fetthalt av > 1 vikt- procent, men <= 3 viktprocent, löst liggande i förpackningar med ett innehåll av <= 2 liter	1 000 l	3 988	3 984	0	656 279	654 471	0
09012100	Kaffe, rostat, koffeinhaltigt	ton	3 983	3 963	0	96 709	87 185	-10
38245010	Betong, färdigblandad	ton	4 096	3 507	-14	5 999 691	4 772 630	-20
44181050	Fönster, även franska, och fön- sterkarmar, av barrträ	1 000 st	3 474	2 979	-14	2 019	1 466	-27

Varuproduktion, import och export

Den varugrupp som hade den värdemässigt största exporten 2009 var *Kärnreaktorer, ångpannor, maskiner etc.* som exporterades för 162 miljarder kronor. Den varugruppen följdes av grupperna *Elektriska maskiner och apparater och fordon*. Tittar man istället på importen så är det även här varugruppen *Kärnreaktorer, ångpannor, maskiner etc.* som har det största värdet på 128 miljarder kronor. Den näst största varugruppen är precis som vid exporten *Elektriska maskiner och apparater*. Tredjeplatsen intas dock av *Petroleumprodukter*.

För att få en indikation på den inhemska konsumtionen kan man summera produktionen och importen och subtrahera exporten. Ett grovt mått på den inhemska konsumtionen av till exempel fordon (KN 87) skulle då vara 101 miljarder kronor (produktion + import – export) jämfört med 147 miljarder kronor föregående år.

Produktionsvärde, import och export inom stora varugrupper 2008–2009, miljoner SEK

Sold production, import, and export in large groups of commodities, 2008–2009, SEK million

Kapitel	Beskrivning	Produktionsvärde		Import		Export	
		2008	2009	2008	2009	2008	2009
84	Kärnreaktorer, ångpannor, maskiner, apparater och mekaniska redskap; delar till sådana varor	223 093	162 970	159 184	127 651	204 735	162 407
85	Elektriska maskiner och apparater, elektrisk materiel samt delar till sådana varor; apparater för inspelning eller återgivning av ljud, apparater för inspelning eller återgivning av bilder och ljud för television samt delar och tillbehör till sådana apparater	136 591	116 767	125 799	120 063	148 200	137 036
87	Fordon, andra än rullande järnvägs- eller spårvägsmateriel, samt delar och tillbehör till fordon	187 192	107 542	106 560	78 337	146 601	84 798
48	Papper och papp; varor av pappersmassa, papper eller papp	92 472	89 976	14 210	14 518	78 091	77 363
27	Mineraliska bränslen, mineraloljor och destillationsprodukter av dessa; bituminösa ämnen; mineralvaxer	109 250	84 903	158 868	105 613	88 782	62 094
44	Trä och varor av trä; träkol	67 785	63 131	14 957	12 041	32 959	30 927
72	Järn och stål	94 184	54 556	47 487	24 126	69 490	38 269
30	Farmaceutiska produkter	41 219	53 140	27 055	30 675	54 732	62 918
39	Plaster och plastvaror	43 638	38 270	39 184	33 898	38 259	34 707
94	Möbler; sängkläder, madrasser, resårbottnar till sängar, kuddar och liknande stoppade inredningsartiklar; belysningsarmatur och andra belysningsartiklar, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans; ljusskyltar, namnplåtar med belysning, o.d.; montera- de eller monteringsfärdiga byggnader	50 020	37 973	22 185	18 264	23 433	20 863

Källa: Uppgifter om import och export: Statistiska centralbyråns databas; Utrikeshandel med varor.

Varuproduktionen i EU-perspektiv

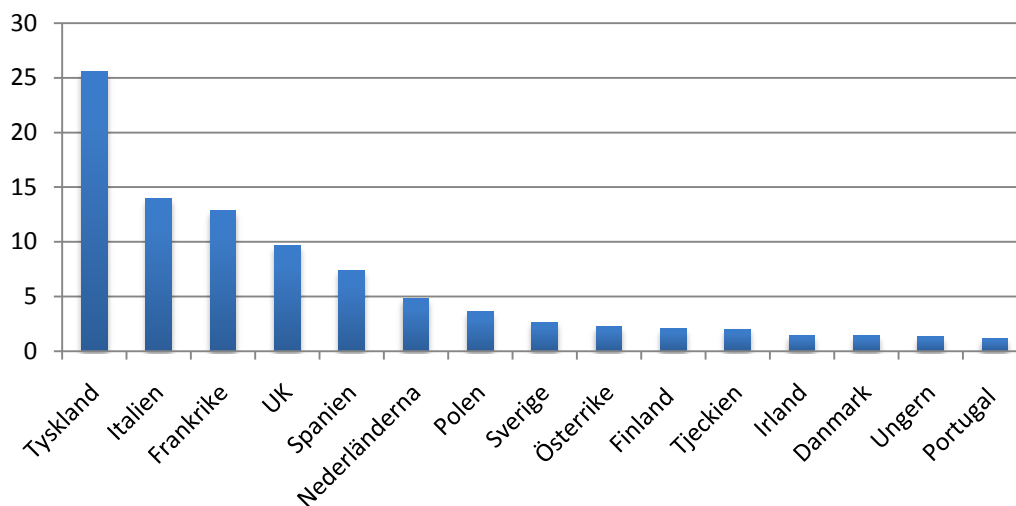
Ett syfte med Industrins varuproduktion är att lämna uppgifter till EU som sedan publicerar uppgifter från alla EU-länder. EU redovisar statistiken enligt PRODCOM-listan (List of PROducts of the European COMmunity). Denna lista av koder fastställs årligen av EU. Uppgifter om produktionsvärden i Euro samt fysisk kvantitet finns tillgängliga på Eurostats hemsida på följande plats: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/newxtweb/>. PRODCOM-listan på olika språk finns på Eurostats Metadataserver, RAMON, http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/index.cfm?TargetUrl=DSP_PUB_WELC

Med industrin menas här företag inom avdelningarna B (Utvinning av mineral) samt C (Tillverkning) enligt Svensk Näringsgrensindelning 2007 (SNI2007). Den största delen av nettoomsättningen för företag som är klassade som industriföretag utgör produktion av varor och industriella tjänster. Det förekommer också andra aktiviteter som handel, lokaluthyrning etc. Till nettoomsättningen för respektive land räknas endast aktiviteter som utförs inom landets gränser.

EU:s totala omsättning inom tillverkningsindustrin uppgick 2008 till cirka 7 400 miljarder euro. Sveriges andel av EU-ländernas totala nettoomsättning inom industrin var 2008 2,6 procent. Motsvarande andel för de nordiska EU-länderna (Sverige, Finland och Danmark) sammantaget var 6,1 procent. Störst andel hade Tyskland med drygt en fjärdedel av industriföretagens nettoomsättning. Nedanstående diagram visar de olika EU-ländernas andel av EU:s totala nettoomsättning inom industrin.

EU:s totala nettoomsättning inom industrin fördelad på länder i procent, 2008

The total turnover in the mining and manufacturing sector in EU by countries, 2008, in percent

Källa: Uppgifter om nettoomsättning: Eurostats statistikdatabas; Structural Business Statistics.

Övriga EU 27-länder har under 1 procent av EU-ländernas totala omsättning inom industrin eller sekretessbelagda värden. Sverige hade den nionde största nettoomsättningen inom industrin av EU:s 27 medlemsländer (Belgien ingår inte i ovanstående diagram, men har större nettoomsättning inom industrin än Sverige).

Tabeller

Tabell 1. Varor på kapitelnivå 2004-2009, miljoner SEK

Table 1. Commodities at CN two-digit level 2004-2009, SEK million

Kapitel	Beskrivning	2004	2005	2006	2007	2008	2009
02	Kött och ätbara slaktbiprodukter	17 316	18 170	18 459	18 584	20 762	21 233
03	Fisk samt kräftdjur, blötdjur och andra ryggradslösa vattendjur	606	628	948	962	1 111	1 441
04	Mejeriprodukter; fågelägg; naturlig honung; ätbara produkter av animaliskt ursprung, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans	18 587	18 138	17 812	17 536	19 707	18 477
05	Produkter av animaliskt ursprung, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans	90	81	64	66	48	68
07	Grönsaker samt vissa ätbara rötter och stam- eller rotknölar	953	833	794	779	799	1 060
08	Ätbar frukt samt ätbara bär och nötter; skal av citrusfrukter eller meloner	121	156	158	188	557	368
09	Kaffe, te, mate och kryddor	2 858	3 240	4 049	3 535	4 302	4 260
10	Spannmål	3	9	13	11	18	13
11	Produkter från kvarnindustrin; malt; stärkelse; inulin; vete-gluten	2 578	2 683	2 685	3 009	3 925	3 171
15	Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor samt spalt-ningsprodukter av sådana fetter och oljor; beredda ätbara fetter; animaliska och vegetabiliska vaxer	2 987	3 424	3 466	3 769	4 780	4 444
16	Beredningar av kött, fisk, kräftdjur, blötdjur eller andra ryggradslösa vattendjur	12 878	13 612	14 340	14 962	14 165	15 366
17	Socker och sockerkonfektyrer	4 253	4 568	4 290	3 531	4 171	4 152
18	Kakao och kakaoberedningar	2 739	3 111	2 933	3 434	3 948	3 186
19	Beredningar av spannmål, mjöl, stärkelse eller mjölk; bak-verk	16 603	17 020	17 487	18 780	20 455	20 442
20	Beredningar av grönsaker, frukt, bär, nötter eller andra växtdelar	4 400	4 554	4 546	4 533	4 567	4 864
21	Diverse ätbara beredningar	5 449	6 730	6 519	5 593	6 004	6 415
22	Drycker, sprit och ättika	13 837	14 253	15 601	16 061	15 820	16 788
23	Återstoder och avfall från livsmedelsindustrin; beredda fodermedel	5 440	5 249	5 245	6 077	7 724	7 389
24	Tobak samt varor tillverkade av tobaksersättning	2 160	2 290	2 660	2 591	3 078	3 502
25	Salt; svavel; jord och sten; gips, kalk och cement	6 710	7 159	7 788	9 193	10 782	9 660
26	Malm, slagg och aska	11 206	17 406	21 138	22 088	26 370	16 518
27	Mineraliska bränslen, mineraloljor och destillationsprodukter av dessa; bituminösa ämnen; mineralvaxer	50 204	69 471	83 165	78 595	109 250	84 903
28	Oorganiska kemikalier; organiska och oorganiska föreningar av ädla metaller, av sällsynta jordartsmetaller, av radioaktiva grundämnen och av isotoper	6 228	6 198	5 919	6 842	6 546	6 523
29	Organiska kemikalier	10 744	16 060	16 232	17 291	18 795	16 418
30	Farmaceutiska produkter	48 373	48 703	55 273	48 942	41 219	53 140

Kapitel	Beskrivning	2004	2005	2006	2007	2008	2009
31	Gödselmedel	856	986	1 655	1 066	1 355	1 284
32	Garvämnes- och färgämnesextrakter; garvsyror och garvsyraderivat; pigment och andra färgämnen; lacker och andra målningsfärger; kitt och andra tätnings- och utfyllningsmedel; tryckfärger, bläck och tusch	7 996	8 565	9 940	10 804	10 401	9 693
33	Eteriska oljor och resinoider; parfymerings-, skönhets- och kroppsvårdsmedel	1 359	1 182	1 317	1 027	1 298	1 594
34	Tvål och såpa, organiska ytaktiva ämnen, tvättmedel, smörjmedel, konstgjorda vaxer, beredda vaxer, puts- och skurmedel, ljus och liknande artiklar, modelleringspasta, s.k. dentalvax samt dentalpreparat på basis av gips	3 005	2 911	2 863	4 112	4 016	3 921
35	Proteiner; modifierad stärkelse; lim och klister; enzymer	2 325	2 208	2 249	2 298	2 346	2 299
38	Diverse kemiska produkter	13 968	12 720	13 386	13 681	14 565	13 870
39	Plaster och plastvaror	38 381	41 147	44 653	44 238	43 638	38 270
40	Gummi och gummivaror	7 106	6 916	7 504	8 859	8 279	6 507
41	Oberedda hudar och skinn (andra än pälsskinn) samt läder	998	870	1 064	1 056	593	427
44	Trä och varor av trä; träkol	59 387	62 722	68 355	76 969	67 785	63 131
47	Massa av ved eller andra fibrösa cellulosahaltiga material; papper eller papp för återvinning (avfall och förbrukade varor)	19 516	19 407	21 539	22 860	22 689	19 368
48	Papper och papp; varor av pappersmassa, papper eller papp	84 447	86 317	91 195	92 211	92 472	89 976
51	Ull samt fina eller grova djurhår; garn och vävnader av tagel	64	64	60	76	68	52
52	Bomull	259	142	98	115	42	42
54	Konstfilament	247	211	202	136	131	185
55	Konststapelfibrer	209	160	116	136	114	70
56	Vadd, filt och bondad duk; specialgarner; surrningsgarn och tågvirke samt varor av sådana produkter	1 190	1 114	1 041	1 173	1 567	1 275
57	Mattor och annan golvbeläggning av textilmaterial	228	231	236	293	305	289
58	Speciella vävnader; tuftade dukvaror av textilmaterial; spetsar; tapisserier; snörmakeriarbeten; broderier	268	272	244	239	191	137
59	Impregnerade, överdragna, belagda eller laminerade textilvävnader; textilvaror för tekniskt bruk	2 347	2 173	2 241	2 464	1 760	1 589
60	Dukvaror av trikå	494	511	621	472	491	427
65	Huvudbonader och delar till huvudbonader	637	442	508	530	599	386
68	Varor av sten, gips, cement, asbest, glimmer eller liknande material	9 397	10 130	11 111	12 499	13 479	11 482
69	Keramiska produkter	2 134	2 137	2 262	2 529	2 189	2 111
70	Glas och glasvaror	6 216	6 670	6 749	7 201	7 192	6 426
71	Naturpärlor och odlade pärlor, ädelstenar och halvädelstenar, ädla metaller och metaller med plätering av ädel metall samt varor av sådana produkter; oäkta smycken; mynt	3 257	3 560	4 772	4 523	5 347	5 951
72	Järn och stål	67 278	76 624	84 888	97 892	94 184	54 556
73	Varor av järn eller stål	33 217	36 934	41 070	48 730	49 052	37 892
74	Koppar och varor av koppar	11 507	12 597	22 629	21 083	20 879	15 654
75	Nickel och varor av nickel	518	608	952	1 177	779	426
76	Aluminium och varor av aluminium	13 670	14 945	16 819	19 143	15 451	10 783

Kapitel	Beskrivning	2004	2005	2006	2007	2008	2009
78	Bly och varor av bly	546	618	810	1 309	895	715
79	Zink och varor av zink	173	171	245	239	227	134
80	Tenn och varor av tenn	40	29	39	50	63	45
81	Andra oädla metaller; kermeter; varor av dessa material	620	754	684	794	798	614
82	Verktyg, redskap, knivar, skedar och gafflar av oädel metall; delar av oädel metall till sådana artiklar	12 485	13 663	14 794	15 736	15 836	10 897
83	Diverse varor av oädel metall	4 465	4 779	5 256	5 795	5 570	4 723
84	Kärnreaktorer, ångpannor, maskiner, apparater och mekaniska redskap; delar till sådana varor	163 375	178 150	199 726	218 705	223 093	162 970
85	Elektriska maskiner och apparater, elektrisk materiel samt delar till sådana varor; apparater för inspelning eller återgivning av ljud, apparater för inspelning eller återgivning av bilder och ljud för television samt delar och tillbehör till sådana apparater	130 503	135 326	140 908	135 776	136 591	116 767
86	Lok och annan rullande järnvägs- och spårvägsmateriel samt delar till sådan materiel; stationär järnvägs- och spårvägsmateriel samt delar till sådan materiel; mekanisk (inbegripet elektromekanisk) trafiksignaleringsutrustning av alla slag	4 660	4 045	2 968	3 651	3 581	3 606
87	Fordon, andra än rullande järnvägs- eller spårvägsmateriel, samt delar och tillbehör till fordon	187 637	191 384	199 055	211 068	187 192	107 542
88	Luftfartyg och rymdfarkoster samt delar till sådana	5 625	5 472	4 805	4 692	4 717	4 977
90	Optiska instrument och apparater, foto- och kinoapparater, instrument och apparater för mätning eller kontroll, medicinska och kirurgiska instrument och apparater; delar och tillbehör till sådana artiklar	28 716	31 261	33 887	35 546	35 441	35 191
91	Ur och delar till ur	181	174	196	256	235	365
92	Musikinstrument; delar och tillbehör till musikinstrument	141	133	144	175	191	203
94	Möbler; sängkläder, madrasser, resårbottnar till sängar, kuddar och liknande stoppade inredningsartiklar; belysningsarmatur och andra belysningsartiklar, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans; ljusskyltar, namnplåtar med belysning, o.d.; monterade eller monteringsfärdiga byggnader	43 122	44 424	47 106	50 417	50 020	37 973
95	Leksaker, spel och sportartiklar; delar till sådana artiklar	1 306	1 451	1 254	1 419	1 282	1 201
96	Diverse artiklar	792	757	749	820	865	844

Fakta om statistiken

Syftet med Industrins varuproduktion (IVP) är att beskriva produktionsvärdet och mängden av varor och tillhörande industriella tjänster som den svenska industrin producerar under ett år.

Statistiken ger en detaljerad beskrivning av produktionen av varor och därtill anknuten produktion av tjänster såsom reparationer, underhåll, monteringar och installationer. För flertalet varor redovisas kvantiteter och värden över leveranserna under året. För vissa varor inom den råvarubaserade industrin redovisas dessutom de totala producerade kvantiteterna.

I Sverige används statistiken främst för beräkning av BNP, samt till indikatorer kopplade till den svenska industriproduktionen. Internationellt ingår Industrins varuproduktion i en inom EU samordnad undersökning, PRODCOM (Produktionsstatistik inom Gemenskapen).

För rapportering av varorna används en varuklassificering i enlighet med EU:s kombinerade nomenklatur (KN).

Detta omfattar statistiken

Från och med undersökningsår 2008 ersatte den nya nomenklaturen för näringsgrensindelning, SNI2007, den tidigare, SNI2002. Eftersom varuproduktionen publiceras enligt KN, som inte är beroende av SNI-bytet, påverkas jämförbarheten inte så mycket med följande undantag:

Återvinning (SNI2007-kod 38) och förlagsverksamhet (SNI2007-kod 58) tillhör i SNI 2007 inte längre tillverkningsindustrin (avdelning C enligt SNI 2007). Återvinning klassificeras inom avdelning E (vattenförsörjning, avloppsrensning, avfallshantering och sanering) medan Förlagsverksamhet klassificeras inom avdelning J (Informations- och kommunikationsverksamhet).

När det gäller de industriella tjänsterna (varunummer som börjar på 99) kommer jämförbarheten att påverkas av SNI-bytet. Det beror på att dessa koder baseras på SNI-koder. När det gäller lönbearbetning (tidigare koder som började på 993) har vi dessutom från och med undersökningsår 2008 samlat in uppgifterna på varunummer med en typkod som anger att det rör sig om lönbearbetning. Detta påverkar också jämförbarheten mellan 2007 och 2008.

Undersökningspopulationen för årgång 2009 omfattar samtliga företag med industriell verksamhet (SNI2007 05-33). I de flesta branscher undersöks företag som har minst 20 anställda via SCB:s statistikinsamlingsverktyg SIV. I SNI 08, 20.150, 23.5, 23.6, 23.7 samt 23.9 undersöks företag med 10 eller fler anställda via SIV. Industriföretag med en omsättning föregående år, enligt momsuppgifter, på minst 50 miljoner kronor, oavsett antal anställda, undersöks också sedan 2006. Uppgifter avseende mindre företag inom SNI 05-33 inhämtas från administrativa källor.

De uppgifter som efterfrågas är nettoomsättning för industriverksamheten och övrig verksamhet. Nettoomsättningen för industriverksamheten fördelas därefter på egenproducerade varor eller industriella tjänster. Nettoomsättningen av varor fördelas på varunummer enligt KN. De värden som anges avser sålda varor i tusentals kronor, samt i förekommande fall även kvantiteter i ton, styck etc. De industriella tjänsterna rapporteras på egna koder.

Definitioner och förklaringar

Produktionsvärde och leveranser

Med produktionsvärde avses värdet för produktionen. På grund av uppgiftslämnarnas bristande möjligheter att rapportera produktionsvärde insamlas dock uppgifter om leveranser d.v.s. vad som har producerats och sålts. I vissa fall kan

det röra sig om försäljning av varor som har producerats tidigare år men som säljs under året. Varor som producerats, men ännu ej sålts ingår inte i årets leveranser.

I produktionsvärdet för en varugrupp kan värdet för halvfabrikat ingå som kan ha vidareförädlats inom samma varugrupp. Härigenom kan viss överskattning av produktionen komma att göras.

För vissa varor får företagen även besvara vad de har producerat totalt under året. Det gäller bl.a. varor inom kemi- och pappersindustrin. För de flesta andra företag är skillnaden mellan vad som levererats och vad som producerats mycket liten eller obefintlig.

Varuklassificering

Den kombinerade nomenklaturen (KN) är EU:s varuklassificering. Den finaste nivån är på s.k. 8-siffernivå. Det är på den nivån som både värden och kvantiteter redovisas. På den finaste nivån avviker KN från HS (Harmonized System), som är den nomenklatur som användes i Industristatistiken, varudelen, innan Industrins varuproduktion blev en egen undersökning 1997. På grövre varunivåer, 4-siffernivå respektive 6-siffernivå, överensstämmer HS och KN i allmänhet. Det gäller även för varor på kapitelnivå, dvs. 2-siffernivå.

För redovisning på detaljerad varunivå rapporterar företagen enligt KN. KN, som är en handelsinriktad nomenklatur, används för att möjliggöra jämförelser med utrikeshandelsstatistiken. De flesta EU-länder använder den mera produktionsinriktade nomenklatur som EU årligen tar fram, PRODCOM. För att tillgodose EU:s krav kan samtliga KN-koder kopplas till PRODCOM:s varuförteckning (PRODCOM-listan). För att kunna koppla KN-koder till PRODCOM-koder har underindelningar gjorts för vissa KN-nummer. De industriella tjänsterna rapporteras på egna koder.

För klassificering av näringsgren gäller Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI 2007). Uppgifter för branschklassificering hämtas från företagsdatabasen (FDB). Varje företag hänförs till den näringsgren där det har sin huvudsakliga verksamhet. IVP fyller här en viktig funktion då företagets klassificering av varor bestämmer vilken bransch industriföretaget ska ha. Varje vara på den finaste nivån kan hänföras till en bransch.

Förteckning över näringsgrenar SNI 2007

List of NACE classifications (NACE Rev.2)

SNI 2007	Näringsgren
05	Kolutvinning
06	Utvinning av råpetroleum och naturgas
07	Utvinning av metallmalmer
08	Annan utvinning av mineral
09	Service till utvinning
10	Livsmedelsframställning
11	Framställning av drycker
12	Tobaksvarutillverkning
13	Textilvarutillverkning
14	Tillverkning av kläder
15	Tillverkning av läder, läder- och skinnvaror m.m.
16	Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler
17	Pappers- och pappersvarutillverkning
18	Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
19	Tillverkning av stenkolsprodukter och raffinerade petroleumprodukter

SNI 2007	Näringsgren
20	Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
21	Tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel
22	Tillverkning av gummi- och plastvaror
23	Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
24	Stål- och metallframställning
25	Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
26	Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
27	Tillverkning av elapparat
28	Tillverkning av övriga maskiner
29	Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar
30	Tillverkning av andra transportmedel
31	Tillverkning av möbler
32	Annan tillverkning
33	Reparation och installation av maskiner och apparater

Redovisningsperiod

Uppgifterna avser i normalfallet kalenderåret. För företag (se avsnittet "Så görs statistiken") med brutet räkenskapsår används den redovisningsperiod, som avslutas någon gång mellan 1 maj aktuellt kalenderår och 30 april nästkommande kalenderår. För räkenskapsår som omfattar en kortare eller längre tid än tolv månader har uppgifterna räknats om till att avse tolv månader.

Urvalsenhet/undersökningsenhet

Urvalsenheten utgörs av företaget, d.v.s. den juridiska enheten eller bokslutsenheten. Varje företag erhåller en eller flera blanketter beroende av hur många undersökningsenheter företaget består av.

Sekretess och uppgiftsskyldighet

Alla uppgifter rörande enskilda företag som lämnas i undersökningen är sekretesskyddade enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Det föreligger lagstadgad skyldighet att lämna uppgifter till SCB. I svensk författningssamling (SFS 2001:99, 2001:100) anges att statistiken är obligatorisk. Företag som ej fullgjort sina skyldigheter kan därmed föreläggas med och tilldömas vite. SCB:s särskilda föreskrifter som avser statistik över industrins varuproduktion finns publicerad i Statistiska centralbyråns författningssamling (SCB-FS 2009:1).

Så görs statistiken

Industrins varuproduktion är en årlig undersökning där samtliga industriföretag med minst 20 anställda undersöks via enkät. Även industridelen i tjänsteföretag ingår om den industriella verksamheten uppgår till 20 anställda eller fler. För att uppfylla EU:s krav på täckning av industriproduktionen undersöks också företag med minst 10 anställda inom branscherna SNI 08, 20.150, 23.5, 23.6, 23.7 samt 23.9. Från och med år 2006 tas även industriföretag med en omsättning föregående år (enligt momsuppgifter) på minst 50 miljoner kronor med oavsett antal anställda. För enkäten föreligger uppgiftslämnarskyldighet.

Enkäten omfattar cirka 4 000 företag, vilka svarar för cirka 90 procent av det totala produktionssvärdet.

Uppgifterna samlas huvudsakligen in via SCB:s statistikinsamlingsverktyg SIV. Undersökningsåret 2009 gavs alla företagen möjlighet att besvara enkäten via Internet. Cirka 94 procent av de företag som gavs denna möjlighet besvarade enkäten via Internet.

De mindre företagen med 0 – 19 anställda (i vissa branscher 0-9 anställda) undersöks huvudsakligen via administrativt material från Skatteverket. Deras uppgifter fördelas ut på varor efter en modell som bygger på svar från de företag som ingår i enkätundersökningen. Dessa företag svarar endast för cirka 10 procent av produktionsvärdet.

Nästan en tredjedel av de blankettundersökta företagen har mindre än 50 anställda. Dessa svarar dock endast för en mindre del av produktionen, cirka 4 procent. Det finns drygt 500 företag med fler än 500 anställda och de svarar för cirka två tredjedelar av produktionsvärdet.

Statistikens tillförlitlighet

Företag som vid redovisningstillfället fortfarande inte skickat in blanketten betraktas som objektsbortfall. För dessa företag inhämtas uppgifter från i första hand föregående år. Totalvärdet för industriverksamheten korrigeras för den aktuella branschens utveckling. Även företagens varufördelning hämtas från föregående år. Objektsbortfallet mätt i antal företag år 2009 uppgår till cirka 10 procent. Viktat efter värdet för såld produktion är bortfallet 1 procent.

I granskningen av inlämnade uppgifter genomförs omfattande kontroller mot föregående år och mot andra företag i samma bransch etc. Genom att jämföra uppgifter mot andra undersökningar erhålls bättre kvalitet och konsistens mellan undersökningar. För IVP görs bland annat jämförelser gentemot Företagens ekonomi. Där lämnas uppgift om industriverksamhet och nettoomsättning m.m. som ska överensstämma med Industrins varuproduktion. Även mot Utrikeshandeln (import- och exportuppgifter från företagen) görs jämförelser för att få överensstämmelse på varunummernivå. En annan undersökning som avstämning görs mot är Leverans- och orderstatistiken som varje månad undersöker ett urval av företag. Ungefär en fjärdedel av alla företag kontaktas av SCB i samband med granskningen av Industrins varuproduktion.

Bra att veta

Annan statistik

Industrins varuproduktion utgör tillsammans med andra undersökningar underlag för Nationalräkenskapernas beräkningar.

Leverans- och orderstatistiken är en månatlig urvalsundersökning som belyser industriföretagens leverans- och orderläge. Uppgifterna används bland annat för Nationalräkenskapernas kvartalsberäkningar.

I Utrikeshandelsstatistiken belyses Sveriges varuhandel inom och utom EU. Uppgifterna om export och import av varor enligt den kombinerade nomenklaturen finns publicerade i Sveriges statistiska databaser. Tullverket ansvarar för varuhandeln utanför EU.

I EU:s databas <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/newxtweb/> finns uppgifter om EU-ländernas (samt några andra Europeiska länders) varuproduktion och utrikeshandel. I RAMON, Eurostats metadataserver, kan man bland annat få reda på mer om internationella statistiska klassifikationer.
http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/index.cfm?TargetUrl=DSP_PUB_WELC

Publicering och spridning

Tidigare publicering

Industrins varuproduktion ingick tidigare som en del i Industristatistiken och publicerades i publikationen *Industri*, del 2 fram till och med undersökningsåret 1995. Uppgifter från och med 1996 finns tillgängliga i Sveriges statistiska databaser (se nedan). Tabeller kan även beställas från SCB.

Jämförbarhet med tidigare publicerad statistik

Uppgifterna i denna rapport redovisas enligt KN, vilket är jämförbart med redovisning för åren från 1996. Dessförinnan redovisades uppgifter enligt HS (Harmonized Systems), vilket inte är helt överensstämmande med KN på finare nivå.

De industriella tjänsterna redovisas på egna varunummer. Dessa har ändrats i samband med övergången från SNI2002 till SNI2007, se avsnittet Detta omfattar statistiken.

Sveriges statistiska databaser

Motsvarande uppgifter som redovisas här finns i Sveriges statistiska databaser, SSD på SCB:s hemsida <http://www.ssd.scb.se/databaser/makro/start.asp> I SSD kan man söka efter varor på fyra-, sex-, eller åttasiffernivå. Värden redovisas oberoende av nivå, medan kvantiteter endast redovisas på den finaste nivån. Uppgifter finns tillgängliga från år 1996 och framåt. Uppgifter avseende Industrins varuproduktion finns under ämnesområdet Näringsverksamhet i Statistikdatabasen.

Uppdrag

Det finns också möjlighet att beställa specialuttag direkt från SCB.

Primärmaterial

Enkäterna långtidsarkiveras efter två år. Slutfiler med ingående företag finns lagrade på datamedia.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken på SCB:s webbplats, www.scb.se

In English

Summary

2009 – The year of the financial crisis

The downturn that ended the year 2008 continued during 2009. The value of the Swedish production of commodities decreased by 18.4 per cent in current prices and accounted to 1 362 billion SEK. This is 308 billion less than in 2008.

Producer prices in the manufacturing sector increased by 1.2 per cent during 2009. This leads to the conclusion that production volume decreased by 19.4 per cent.

The number of hours worked in the manufacturing sector decreased by 11.4 per cent and the value added at factor cost decreased by 18.0 per cent in 2009. Combining these numbers gives you the change in productivity. The productivity decreased by 7.4 per cent.

67 out of 90 groups of commodities decreased in production value in current prices. The largest group of commodities in 2009 was *Nuclear reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts thereof* (chapter 84). The production value for this group was 163 billion SEK, which is 26.9 per cent less than in 2008. *Pharmaceutical products* (chapter 30) was the group of commodities which had the biggest increase in production value since the previous year. It went up by 28.9 per cent.

Facts about the survey

The survey, of the sold production of commodities and industrial services for all enterprises whose activities are industrial, is carried out on a yearly basis.

The statistics describe in detail the Swedish production of sold commodities and industrial services, e.g. repairs and maintenance. For most products, quantities and values of the deliveries over the year are reported. For some products in the raw material based industry, the total production quantities are reported.

The statistics are reported in current prices and according to the Combined Nomenclature (CN).

In this report a number of commodities are published at CN chapter level. This means that the information given is based on CN at a 2-digit level. A number of commodities are also reported at an 8-digit level. Values for a large number of CN-codes on different levels can be obtained from Sweden's Statistical Databases (SSD) at <http://www.ssd.scb.se/databaser/makro/start.asp>

List of tables

Table 1. Commodities at CN two-digit level 2004-2009, SEK million 10

List of terms

Förädlingsvärde	Value added at factor cost
Tillverkningsindustrin	Manufacturing sector
Den Kombinerade Nomenklaturen (KN)	Combined Nomenclature (CN)
Kapitelnivå	Chapter level
Varugrupp	Group of commodities
Varuproduktion	Production of commodities
Nettoomsättning	Net turnover
Sveriges statistiska databaser (SSD)	Sweden's Statistical Databases (SSD)
Leveransvärde	Value of sold production
Belgien	Belgium
Bulgarien	Bulgaria
Cypern	Cyprus
Danmark	Denmark
Estland	Estonia
Finland	Finland
Frankrike	France
Grekland	Greece
Irland	Ireland
Italien	Italy
Lettland	Latvia
Litauen	Lithuania
Luxemburg	Luxembourg
Malta	Malta
Nederländerna	the Netherlands
Polen	Poland
Portugal	Portugal
Rumänien	Romania
Slovakien	Slovakia
Slovenien	Slovenia
Spanien	Spain
Storbritannien	Great Britain
Sverige	Sweden
Tjeckien	Czech Republic
Tyskland	Germany
Ungern	Hungary
Österrike	Austria